

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével szemben.

hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Ujabb obstrukció.

Pécs, 1897. július hó 21.

A hegyeknek nagy vajudása után megszületett a kis egérke: a permanens ülések s a klotür ördögének falra festése után Bánffy tegnap megtette indítványát a ház üléseinek egy órával való meghosszabbítása iránt, sőt abba is készségesen beleegyezett, hogy indítványának tárgyalása mára halasztassék, természetesen abban az édes reményben, hogy indítványa fölött már ma fog határozni a Ház s a mai ülésben már kezdetét fogja venni a három óráig való ülésezés.

Nos hát megvalljuk, hogy az ellenzék éppenséggel nem veheti rossz néven Bánffy bárótól azt a kivánságot, hogy a honatyák négy óra helyett öt óra hosszát ülésezzenek egyfolytában, hiszen ebben a kánikulai hőségben valóságos élvezet lehet abban a jégbehűtött Sándor-utcai arenában minél tovább hűsölni. Helybeli kormánypárti kollégánk szerint Bánffynak határidőhöz kötött munkája van s a rendes munkaórák mellett érzi, látja, hogy nem végezhet a megszabott terminusra, természetes dolog tehát, hogy ily körülmények között megtoldja a munkaórák számát.

Készséggel elismerjük, hogy ez természetes észjárás Bánffytól, csak azt nem találjuk egészen természetesnek, ha a kormánypárti sajtó nekiront az ellenzéknek, parlamenti brutalitással, üres szalmacsépléssel, az ország drága pénzének pocsekölésével s isten tudja még mivel nem vádolja csak azért, mert a munkaórák megtoldását szó nélkül el nem fogadja s ezzel kezére nem jár Bánffynak a megrendelt munkának a megszabott határidőre való s állításában.

Hát hogy valaki azt a vitát, mely akár a bűnvádi javaslat 16-ik §-a, akár a cukorprémium kérdésében eddig folyt, üres szalmacséplésnek mondja, vagy pláne az osztrák parlamenti brutalitásokkal egy kalap alá fogja, ahhoz olyan elvakultság kell, amely csakis a hatalom kegyeinek élvezetéhez való görösös ragaszkodásban találhatja magyarázatát; az ország idejének és pénzének pocsekölésével vádolni pedig a most folyó ellenzéki küzdelmet olyan fejtegetőre esett idea, a melyet lehetetlen meg nem mosolyogni.

Hát nem tudná az a kormánypárti sajtó, hogy a képviselő urak fizetése általánosságban kijár akár tart ülést a Ház, akár nem? Nos, ha az ellenzék szónéklül hagyta volna megszavazni a 16-ik §-t, meg a cukorprémiumot már június elején, ugyan mit gondol tisztelt lapársunk, az országnak miféle dolgát végezné most a képviselőház? Régen vakációznának már a tisztelt honatyák s az otthon való hűsölésért húznák az ország pénzét. Hát mi a nagyobb pénzpocsekölés: az-e, hogy a képviselők a huzott fizetésért most is dolgoznak, vagy az, ha vakációzásbeli semmittevésért vágának zsebre ugyanazt a fizetést?

Teljességgel alap nélküliek tehát az

ellenzék ellen szórt vádaskodások, s mind-ebből csak az az egy marad meg kétségtelen valóságnak, hogy az ellenzéki akció kellemetlen a kormánynak és pártjának; de hát ezt a vádat könnyen elviselheti az ellenzék, a melynek talán mégsem feladata kellemes órákat szerezni a kormánynak.

Az ellenzék egy magasztos elv, egy erős szabadságbiztosíték védelmére lépett akcióba, amely akció annál jogosultabb és indokoltabb, mert azt nem az országgyűlés többségének magatartása, hanem a kormány által saját pártjának lelkiismereti szabadságára gyakorolt pressziója tette szükségessé. Hiszen a szabad elhatározás érvényesülése esetén az a hirhedt 16-ik §. a szavazásnál biztos bukásnak nézett volna eléje, azért fordított egyet a köpönyegen Bánffy, aki a bizottsági tárgyalás idején még nyílt kérdésnek nyilvánította a 16-ik §. elleni állásfoglalást, de a pártkörben való tárgyalásnál már legridegebb formájában vetette fel a pártfegyelmi kérdést.

A mikor az ellenzék ezt a küzdelmet az egész ország közvéleményének rokonszenvétől támogatva felvette, akkor erkölcsi obligót is vállalt arra nézve, hogy ezt minden rendelkezésére álló alkotmányos eszköz igénybevételével diadalra is fogja juttatni. A diadalra pedig csak úgy számíthatott, ha olyan helyzetet teremt, a melyen a kormány makacssága megtörik és hajlandóvá teszi a saját pártjára gyakorolt presszió abbahagyására.

Ha Bánffynak határidőhöz kötött meg-

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Járom Vojtek özvegye.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája —

Uram, uram, Honthy István uram! Szólok az urhoz! Innen messziről, a poros, gyárfüstös fővárosból köszöntöm az urat. Innen messziről küldök üdvözlötet. Nemcsak én köszöntöm: nem is ez adta a tollat a kezembe, hanem egy szegény, sápadt, vézna özvegy asszony. Tudja-e ki ez? Ha nem tudja, hát megmondom én.

A Járom Vojtek özvegye az, a ki az urat köszönteti, a ki az urért még imádkozik is. Ugy-e nem gondolta volna? Ugy-e meglepi ez a néhány sor? Pedig így van. Igazán szólok. És úgy örül a lelkem, hogy elmondhatom, a mi a lelkemen fekszik. Meg hát kötelességem is, hogy elmondjam azt, a mi itt alább következik.

A mult napokban, a hogy olvastam lapunkat, mindjárt a szemembe ötlött a név: Járom Vojtek. Kiváncsian kezdtem olvasni. Egy kis szépen megírt eszmefuttatás volt. Egy név megragadta kedves uram lelkét. Leirta, a mit gondolt. Leirta szépen, gondosan anélkül,

hogy tudta volna, ki az, a kíról ír, anélkül, hogy gondolt volna arra, hogy még egyszer oda kerül a vonal alá a Járom Vojtek neve. Én se hittem volna. Elolvastam a cikkét, lettettem a lapot, s aztán biz' én is elfeledtem a szegény Járom Vojteket, mint annyi más. Ez már csak így van. Nincs könnyebb, mint feledni, — nincs is nehezebb ennél.

Tán soh'se is jutott volna eszembe, ha a véletlen utamba nem hoz egy sápadt, vézna asszonyt. Vigyázzon csak ide, édes uram, elmondom, hogy történt.

Benn ültem a dohányfüstös irodában. Unottan körmögöttem az aktákat. S amint így dolgozgatok, egy szegény, sápadt asszony állít be hozzám. Két kis gyermek fogódzott kopottas szoknyájába. Az éhség ritt le róluk. Szánakozva néztem végig ezt a három embert.

Az asszony félénken szólt.

— Engedelmet kérek az urtól, hogy ide betolakodtam. A nyomoruság kergetett be. Az éhség hozott ide. Meghalt az uram. Meghalt munka közben; úgy hozták haza halva. És most nincs kenyérkeresőnk. Nincs egy falat kenyér a háznál. Én már 24 órája nem ettem. Ez a két kis porontyom is éhezik. Hát azért gyűttem, hogy egy kis keresetre tegyek szert. Itt az uraknál mindig van valami munka. Én édes-örömet dolgozom, csak legyen valamim.

Lassan, száraz hangon beszélt az asszony. Az a két kis poronty pedig félénken huzódott a háta mögé.

A megtestesült nyomoruság volt ez. Nagyon meghatott az asszony nyomorusága, de még jobban fájt látnom azt a két kis ártatlan teremtetést beesett arcukkal, fénytelen szemekkel.

Az egyik egy kis négyéves leánygyermek volt. Szép aranyzóke haja csak úgy csillogott, mikor egy-egy eltévedt napsugár odaragygott. Kék szeméből az ártatlanság sugárzott ki.

Kezében egy darab száraz kenyér volt. Azt majszolta.

A másik gyermek fiú volt. Nagobbacska a másikkal, úgy öt-hat éves.

Ezek képezték annak a szerencsétlen embernek a családját, — a boldogságát. Ezekért dolgozott, ezekért fáradott, izzadott nap-nap után. És egyszer csak, a mikor dolgozott, tán éppen akkor, mikor arra a két kis gyermekére gondolt, lezuhant az állványról és szörnyet halt.

Otthon oly nehezen várták a jó atyát, a ki majd hoz jó friss kenyeret. Mikor aztán megjött — úgy vitték haza — hát akkor már nem szólt többet.

A felesége oda borult arra a megholt emberre. Ugy csókolta azt a kerges tenyerét

rendelt munkája nincsen, akkor ugyan küzdhetett volna az ellenzék mindhalálig, a dolog vége mégis csak biztos vereség, a küzdelemnek előrelátható meddsége lett volna. Egyetlen kedvező esélye volt a küzdelemnek: a cukorprémium törvénynek határidőhöz kötöttsége; ezt az ellenzéknek, mint küzdő félnek, kihasználni erkölcsi kötelessége volt, mert csak úgy remélhette, hogy a kormány a 16-ik §. kérdésében vele csak szóba is álljon, ha meg tudja akadályozni a cukorprémium javaslatnak augusztus 1-ig való elfogadását.

Ezért kellett a cukorprémium javaslatot megobstruálni s most, mikor az akció sikere már biztosítottnak látszik, még pedig minden parlamenti botrány nélkül, tárgyilagos vitatkozással, most tegye le az ellenzék eddig becsülettel kezelt fegyverét, egyezzen bele az ülések tervezett meghosszabbításába, hogy minden eddigi küzdelme dugába dőljön s a kormányt egyszerűen kibujni engedje abból a dilemmából, a melyet felidézni a prémium javaslat körüli harcnak tulajdonképeni célja volt?

Az ülés-meghosszabbítási indítvány eleni erélyes küzdelem a legtermészetesebb folyománya tehát a felvett harcnak, mert ha ezt meg nem ostromolják, akkor végkép elveszett a reménynek utolsó szála is, hogy a szabadságrontó 16-ik §. ridegségén enyhíteni lehessen.

Az 1866-ki háboruban a poroszok mindig azon ügyeskedtek, még pedig sikerrel, hogy az osztrák csapatokat étkezés közben meglepjék s párolgó bográcsaik kiürítésével gyors menekülésre kényszerítsék. Az éhségtől és fáradtságtól elcsigázott osztrákok persze ezért vandalizmussal vádolták a poroszokat, de ezek azt mondták rá, hogy ez hozzátartozik a háboruhoz; aki győzni akar, nincs kötelezve az ellenség éhes gyomrát respektálni.

Szakasztott ilyen a helyzet most nálunk. Brutalitással vádolják az ellenzékét azért, mert a „határidőre megrendelt munka” elvégzéséhez szükséges ülés meghosszabbítást ellenzi; de mi azt mondjuk erre a poro-

és sirt, zokogott kétségbeesetten. A két kis gyermek sirva húzódott a sarokba. Az anyjuk sirt, hát azért fakadtak sirva ők is.

Aztán eltemették. — Kikisérték a temetőbe, s aztán vége volt. Az emberek elfeledték. Csak az a szegény, sápadt asszony nem feledte el. Hát hogy is feledhette, mikor az a kis szőkefürtű leány minden percben csak azt kérdezte:

— Mikor jön meg a papa?

Igy nem lehet feledni. Hát még mikor az a két kis gyerek belekapaszzkodott a kötényébe s úgy kértek az asszonytól enni.

— Édes anya, éhes vagyok. Adj kenyeret.

Ez nem is enged feledni. Ez nem jó szer arra, hogy az ember elfeledje a megholtat.

Hát ezek álltak itt előttem. Valami úgy ránehezedett a lelkemre, mikor végig néztem ezen a három emberen. Nem is tudtam, hogy kezdjek szólani hozzájuk. Szerettem volna nagyon megvigasztalni őket. Hogyan?!

Odavontam magamhoz azt a kis szőkefürtű leányt. Engedte, hogy simogassam a haját. Még nevetett is a maga ártatlanságában. Egyszer csak oda fordult hozzám s bizalmas, csengő hangon szólt hozzám:

— Jó bácsi, éhes vagyok, adj kenyeret.

Erre már félrefordultam, úgy töröltem le azt az előtolakodó könyvet.

szokkal: ha az urak nyugodtan akarnak ülni a husosfazék mellett, kössenek békét, mert háboruban bizony nem respektáljuk gyomruk éhségét.

Az autonómiát szervező kongresszus pécsi képviselőjének választása a belvárosban f. hó 25-ik és 26-ik napján, mindenkor d. e. 9—12 óráig és d. u. 3—6 óráig, a városház I-ső emeletén levő első aljegyzői hiv. helyiségben fog meg-ejtetni. A választás vezetésével megbízott ötös bizottság, bár a választói joggal bíró hivatkozott egyéneknél is értesíti, ezúton is felkéri őket, hogy választói joguknak személyesen leendő érvényesítésére minél számosabban jelenjenek meg.

H i r e k.

Pécs, 1897. július 21.

Egy elitelt utolsó órái.

Sorsom el van határozva — mondá Lőcs Károly — válnom kell az élettől. Néhány perc múlva mindennek vége lesz; de legyetek meggyőződve, édes barátaim, soh'se hittem volna, hogy ennyire juthatok.

— Hiszen nem is kételkedtünk sohasem ártatlanságodban — mondtuk megilletődve — s lásd, nem hagy el senki is közülünk, ezekben a nehéz órákban; azért légy férfi, légy erős.

— Ej hiszen nem is félek én. Akár előbb akár utóbb, egyszer úgy is meg kell történnie, a dolog »mikéntje« egészen mellékes. Nem a félelem, valami sajátságos érzélem fog el s aggaszt a kérdés, mi lesz ott — abban a másik életben?

Megtettünk minden lehetőt, barátunkat felvidámitani, kit olyan ifjan, olyan kegyetlenül szakítottak ki körünkből; minden kívánságát a szeméből siettünk kiolvasni.

— Jöjj — mondtuk neki — s nézd, elhoztuk, mit szemed szárd kíván, a mit legjobban szeretsz; s ezzel az időközben feltálat kedvenc ételeire mutattunk.

Összerezzen.

— Igen, ez az a bizonyos utolsó ebéd, elitelt utolsó ebédje. Azután reménytelenségét

Enni hozattam. Oly mohón esett neki az a két kis gyerek, hogy gyönyörűség volt nézni.

Az asszony az nem evett. Ott állt szótlanul és csak nézte azt a két kis ártatlan gyermeket.

Kiolvastam a szeméből a halát, az örömet. Beszélgetni kezdtem vele. Elmondta az egész életét. Beszél a férjéről is.

Egyszer csak oda esik a tekintete az asztalomra. Ott feküdt a mi lapunk édes uram, rajta a Járom Vojtek nevével.

Az asszony elolvasta a nevet. Elkezdett sirni. Aztán elmondta, hogy az ő urát is Járom Vojteknek hívták.

Én egyszerre átérttettem a dolgot. Édes Uram, Járom Vojtek felesége állt előttem, annak a két kis porontya csillapította le éhségét.

Megmondtam az asszonynak, hogy itt épen az ő uráról van szó. A két Járom Vojtek egy.

Hogy megcsillant erre annak a szegény asszonynak a szeme.

— Hát az én uramról is irnak az újságba. Arról a szegény emberről. Igaz, jó ember volt, de hát nagyon szegény. És én nem gondoltam, hogy még a szegény emberről is irnak. Arról nem szokás írni semmit,

s bátortalanságot leküzdve, odaült mellénk s falatozni kezdett. Evett, mint a ki nem tudja mit csinál, olyan volt, mint egy gépezet. — Azután eltolta maga elől a tányérját s valami izét vett ki a zsebéből, hogy is mondjam már . . . no igen, valami . . . igen: a pipáját. Fájdalmasan nézett rá.

— Lássátok fiuk, — mondá, semmitől se lesz oly nehéz bucsuznom, mint ettől a kedves barátomtól, hiszen legnehezebb óráimban mindig oly hű vigaszom volt. Oh utolsó pipám! S úgy tetszett, mintha két könnyecpp rezdülne meg szememben. Az utolsó füstkarikák! Igen az utolsó!

És ünnepélyes méltósággal gyujtott a pipára, ünnepélyes áhitattal szitta magába annak füstjét, azután mint a kémény, bocsájtotta ki magából a sűrű füstfelleget. Csak nagyon nehezen tudott elválni a kedves szerzőtől, ajkai halványak lettek, fogai vacogtak, remegett az izgatottságtól.

— Az utolsó pipa! — szólt s tompa, mély sóhaj tört ki belőle; egyszerre csak — nem is tudom, hogy történt . . . a pipa kikislott fogai közül . . . leesett a földre és cserepekben hevert a padlón! Olyan tekintettel meredt a cserepekre, melyet sohasem fogok elfelejteni.

Felkelt a székéről. Kezével végigsimogatta homlokát és borzas haját.

— Ez a vég kezdete, — szólt s felénk nyujtá kezét, melyet mi megindulva s meghatottsággal leverten ráztunk meg.

Másnap reggel a nehéz utra indult. — Halvány volt, de elszánt. Oldalánál a pap haladt és szeretettel beszélt hozzá. Mi követtük őt . . . még egy beszédes pillantást vetett reánk, — örök bucsuként — azután felhaladt a lépcsőkön — az oltár lépcsőin és megesküdött — Margittal.

Napirend 1897. július 22-én.

Naptár: esütörtök, jul. 22. — Róm. kath.: Mária Magdolna. — Prot.: Magdolna. — Görög-kel. (jul. 10.) Leona. — Zsidó: Thamusz. 22. — Nap két 4 óra 10 perckor; nyugszik 7 óra 29 perckor. Hold két este 10 óra 43 perckor; nyugszik délután 1 óra 35 perckor. A nap 4 óra 17 perckor délután belép az Oroszlán jegyébe.

Időjárás: hőmérőskál 25 Celsius fok meleg; légnyomás 754. — Kikötés: a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: zivatarok, helyenkint csapadék és hőmérséklet várható.

(Autonomiai választások.)

Tegnap ért véget a budaikülvárosi plébániában a kath. kongresszusi képviselő választása.

hacsak rosztat nem. Ugy-e jó uram, itt jót irnak az én uramról.

Nem tudtam megállni, hogy egy kis ártatlan hazugsággal meg ne örvendeztessem ezt a szegény asszonyt.

— Nagyon szépet irnak róla jó asszony. A becsületességéről, a jóságáról irnak. Magukat sem feledték ki belőle. Magukról is gondoskodnak majd.

— Jó uram, nem tudom ki írta, de akárki volt az, hát mondja meg az ur neki, hogy az Isten áldja meg, a mért az én szegény uramról megemlékezett. Mondja meg neki az ur, hogy ez a szegény özvegy asszony imádkozni fog két kis porontyával együtt azért a jó urért, a ki érdemesnek találta az én szegény uramat, hogy megemlékezzék róla az újságban is. Talán most már mégse feledkeznek el rólunk se. — Az Isten áldja, az Isten áldja meg.

Majd hogy kezet nem csókolt a szegény örömeiben.

A két kis gyermek is végzett már. Oda jöttek hozzám. Megköszönték szépen, a mit kaptak.

Valami szerény keresetforráshoz is jutott az asszony. De ennek se örült tán annyira, minthogy az ő uráról az újságba is irtak szépet, jót.

Mikor kimentek tőlem, még hallottam,

Szavazott összesen 1531 szavazó, valamennyien *Erreth Jánosra*. — A pécsi választókerület plébániáiból eddig a következő választási eredmények ismeretesek: A *budai külvárosi* plébániából 1531 szavazat *Erreth Jánosra*, a pécsi *székesegyházi* plébániából 235 szavazat *Erreth Jánosra*, 2 szavazat *Kardos Kálmánra*; a pécsi *szigeti külvárosból* 175 szavazat *Erreth Jánosra*, *Árpádról* 77 szavazat *Erreth Jánosra*; a *vásáros-dombói* plébániából 346 szavazat *Erreth Jánosra*; a *magyar-széki* plébániából 303 szavazat *Majláth László grófra*, 19 szavazat *Erreth Jánosra*; a *felső-mindszenti* plébániából 302 szavazat *Majláth László grófra*, 2 szavazat *Erreth Jánosra*; a *sásdi* plébániából 164 szavazat *Erreth Jánosra*, 131 szavazat *Majláth László grófra*; a *berkesdi* plébániából 216 szavazat *Majláth László grófra*, 2 szavazat *Erreth Jánosra*. 1 szavazat *Vörös Mihályra*; a *német-üröghi* plébániából 182 szavazat *Erreth Jánosra*, 50 szavazat *Majláth László grófra*; a *magyar-hertelendi* plébániából 195 szavazat *Majláth László grófra*; a *püspök-bogádi* plébániából 119 szavazat *Erreth Jánosra*; a *püspök-szt.-erzébeti* plébániából 72 szavazat *Erreth Jánosra*; a *pécsvárad* plébániából 60 szavazat *Majláth László grófra*, 12 szavazat *Erreth Jánosra*; a *hosszu-hetényi* plébániából 22 szavazat *Erreth Jánosra*; a *lovász-hetényi* plébániából 12 szavazat *Erreth Jánosra*. — Ezeket az eredményeket összeszámítva, van eddig *Erreth Jánosnak* 2970, *Majláth László grófnak* 1257, *Kardos Kálmán* 2, *Vörös Mihálynak* 1 szavazata. Még több népes plébánia választása van vissza s minthogy a fentiekből láthatólag a választás nem minden küzdelem nélkül folyik, felhívjuk a választókat, hogy választási jogukat buzgón gyakorolják.

— **(Térzene)** A 44. gyalogezred zenekara holnap, csütörtökön, délután 6 órakor a felső sétátéren *Kristóf Tivadar* karmester személyes vezetése alatt térzenét ad a következő műsorral: 1. Hunyady induló. 2. Rossini »Tell Vilmos« című operájának nyitánya. 3. »Bécsi polgár« keringő Ziehrertől. 4. A »Bolygó hollandi« című dalműből a norvég matrózok kara. mikor ott az előszobában az asszony így szól a gyermekeihez:

— Édes kis porontyaim, az apa jó ember volt. Még az ujságba is kitette egy jó ur. Az Isten áldja meg érte. Majd otthon estére imádkozzunk ő érte is, mikor az apuskáért.

Látja édes uram, ezt akartam én megírni innen messziről.

Hadd tudja meg édes uram, hogy mekkora örömet szerzett egy szegény asszonynak, a Járom Vojtek feleségének.

Én is az mondom, amit a szegény özvegy asszony üzent az urnak.

— Áldja meg az Isten.

— Ugy-e nem gondolta volna édes uram, hogy azzal a néhány sorral még könyvet is fakaszt egy asszony szemében; nem gondolta volna, hogy azért a cikkért még egy szegény asszony imádkozni fog két ártatlan kis porontyával az urért?!

— Hogy a mindenható Uristen hallgassa meg ennek a három embernek az imádságát.

Édes uram, úgy tartsa meg emlékében a Járom Vojtek feleségét, meg a két kis árváját, hozza eszébe a könyörűletes embereknek is. Megérdemlik.

— Az Isten maradjon velünk.

Göndör Sándor.

5. »Az én dalom« Gumberttől. 6. »Fiori itáliai« egyveleg Stasnytól.

— **(Csendőrségi hírek.)** Folyó évi október 1-től Dombóváron csendőr szakasparancsnokság állítatik fel. A szakasz felállítása tulajdonképpen Tamásiba volt tervezve, azonban Dombóváron rendkívül nagy a vasuti összeköttetés, amennyiben oda 5 és 6 irányból mennek össze a vonatok, amiért is a szakasparancsnokságnak Dombóváron leendő felállítása a közbiztonság szempontjából előnyösebbnek mutatkozik. A dombóvári szakasparancsnokságot fogják képezni: Dombóvár, Ozora, Simontornya, Felső-Iregh, Pincehely, Tamási, Szakcs, Gyöngy, Zomba községek. Baranya megyében őrs lesz felállítva Szászváron, miután ottanköszénbánya van s a laktanyák biztosítása végett várbogyai Bogyay Vince csendőrszázados pécsi szárnyparancsnok most utazza be az illető helyeket, hogy az alkalmasnak mutató helyiségeket és elhelyezéseket biztosítsa. Hogy Szegzárdon okt. 1-ével szárnyparancsnokság lesz-e felállítva, nem biztos, de az előjelek még oda is mutatnak, hogy az is fel fog állítani, mert ha Dombóváron szakasparancsnokság lesz, úgy a pécsi szárnyparancsnokság 4 szakaszból fog állani, aminek vezetése terhes és nehéz.

— **(Egyhásmegyei hírek.)** *Röszler Ferenc*, rácmecskei adminisztrátor, Szászvárra, *Frey János* Báltaszékre segédlelkései minőségben kiküldettek. *Háj Ede* pedig adminisztrátorrá nevezett ki a mucsii plébániára.

— **(Kinevezések.)** *Zöld Sándor* dr. ügyvédet pécsvárosi tiszteletbeli ügyészé, *Kronesz Józsefet* pedig a mohácsi főszolgabíróshoz közigazgatási gyakornokká nevezte ki a főispán. *Vince Móricot* a tamásii járásbíróshoz irnokká nevezte ki az igazságügy-miniszter.

— **(Vadászok szezónja.)** Nincs már messze a vadászok ujesztendeje, az a nagy nap, a melyet olyan türelmetlenül várnak a Nimródok. Még csak egy hónap, mondogatják egymásnak s akkor megindul a vadász-szezon. Lekerül a fegyver a szegről, letörlik róla a port, megtisztítják a rozsdától, kezdődik a vadász ember gyönyörűsége, a vadak veszedelme és rettegése. A lekaszált tarlón, az ugar göröngyei között vigan ropognak újra a fegyverek s nem marad békessége a vadnak a vadász éles szeme és éles tölténye miatt. Legelőször a kacsákra köszönt be a veszedelem, amiben az ujságírók kivételnek, mert ők az egész éven át kacsázhatnak. Az őzet a vadászoknak csak nagyobb hajtóvadászatok alkalmával szabad még lepuskázni, a nyulnak pedig augusztus 15-dikig tart a jóvilága.

— **(Építőmunkások gyűlése.)** A pécsi építőmunkások vasárnap, f. hó 25-én d. e. 9 órakor népgyűlést tartanak a városi Tornacsarnokban. A népgyűlésen vitatják meg az építőmesterekhez intézendő memorandum ügyét és tanácskoznak a további teendőkről.

— **(A segesvári Petőfi-émlék)** folyó hó 31-én tartandó leleplezési ünnepélyére a rendező bizottság meghíván Pécs városát is, *Majorossy Imre* polgármester ma köriratban értesíti a törvényhatósági bizottsági tagokat, hogy a mennyiben a leleplezési ünnepélyen, a város képviselőjében, résztvenni

óhajtanának, jelentsék be f. hó 25-ig a polgármesteri hivatalban. — Nem akarjuk a legnagyobb magyar költőnek emlékével összekötetésbe hozni azt a furcsa fogalmazványt, melyben erről a jelentkezésről a bizottsági tagok értesítettek; különben közölnék azt szószerint, hogy a torony alatti stilusnak csodabogaraként bemutassuk.

— **(Panasz a biciklisták ellen.)** A rendőrség asztalán gyakran fekszenek mostanában panaszok az örületes gyorsasággal kereköző biciklisták ellen. Ma is egy kereskedőt, meg egy ügynököt jelentett fel a sarki rendőr írásbeli jelentéssel a kapitányságnak, kik a király-utcában a lehető leggyorsabb tempóban kerekettek végig. Bizony nem ártana a lovakkal versenyző biciklistákat egy kis pénzbírsággal szoktatni le erről a szokásról s megmagyarázni nekik, hogy a ló csak akkor vágat, ha a kocsis kergeti; mért csinálnak ők konkurenciát a lovaknak az — esztelenségben?!

— **(Himen táblájáról.)** A pécsvárosi anyakönyvi hivatalnak házassulandók kihirdetési tábláján e héten a következő új jegyespárok nevei olvashatók:

Ágoston József, rk., Pécs — Sórics Mária, rk., Pécs;

Horváth Gyula, rk., Pécs — Holicsek Anna, rk., Pécs;

Hernesz János, rk., Nádasd — Müller Teréz, rk., Pécs;

Hegedüs Károly, rk., Pécs — Oblak Mária, rk., Pécs;

Bencenleitner Sándor, rk., Pécs — Tántner Emilia, rk., Pancsova;

Péter József, rk., Pécs — Spacsek Cecilia, rk., Dárda;

Schäffer András, izr., Pécs — Spitzer Szidónia, izr., Pécs;

Blau Mózes Mór, izr., Budapest — Bak Ottilia, izr., Pécs.

— **(Jóteköny adomány.)** Práger és Steiner pécsi parkettagyárosok azon alkalmából, hogy a gyáruk a minap a közvetlen szomszédságukban dühöngött tüzvészől ment maradt, 25 frtot küldöttek át az izr. nőgyelet elnökségének a szegények között való kiosztás céljából. A nőgyelet nevében az adakozóknak ez uton mond köszönetet *Weiler Sarolta*, az egyleti elnök.

— **(Új helypénzszabályzat.)** Folyó év végével a jelenlegi helypénzbérlő szerződése lejárván, a Tanács új helypénzszedési szabályzatot dolgozott ki, mely egységesebb, mint a régi s mely érvényes lesz, ha újra bérbeadják a helypénzszedési jogot, akár ha maga kezeli is azt a város. Ez új helypénzszabályzatot ma délután *Vaszary Gyula* főkapitány elnöklete alatt tartott ülésében tárgyalta a közrendészeti bizottság s azt általában úgy, mint részleteiben egyhangulag elfogadta.

— **(Tolvaj jóbarát.)** A már megszokottá váló tolvajhistóriák egyike ez is. Rendesen az alsóbb néposztály körében fordul elő, mert a felsőbb rétegekben a jóbarátok legfeljebb kártyán nyerik el az ember pénzét, míg az alsóbb néposztály tagjainak se idejük, se pénzük nem lévén a kártyázásra, itt a jóbarátok úgy jutnak egy kis potya pénzhez, ahogy tudnak. Leginkább pedig lopás útján, a mely ha a torkukra forr is, legfeljebb ingyen ellátást

szerez nekik a börtönben. Ilyen jóbarátja volt *Verdong* Vince pincemunkásnak is, a ki tegnap este felpakkolta a barátja ruháját, míg az nem volt otthon s azzal odább állt. Most keresik ugyan, de mire kézrekerítik, akkorra már bizonyára túladott a lopott ruhákon s az értük nyert pénzt is elköltötte. Mivelhogy a könnyen jött dolog könnyen megy: mint a közmondás tartja.

— **(A szombatosok asztaltársaságának)** Szigetvárott szombaton este tartott hangversenyének lefolyásáról pótlólag közli ma tudósítónk, hogy a programmban *Kozáry* Ede is résztvett s nagy hatással adott elő — mint lengyel zsidó — komikus jelene- teket. A hangversenyt bezáró élőképek is igen sikerültek voltak s többször meg is kellett azokat ismételni a közönség zugó tapsvihara között.

— **(Csirkehúsra éheztek.)** Az éj- jel a kisgyűd-utca egyik házában csirkefogók jártak, kik a tyúkólat akarták megdézsmálni. A szerencse azonban nem kedvezett nekik, mert a házbeliek észrevették őket és a csirke- fogók persze gyáván megfutamodtak előlük. A két fiatal gyereket — mert olyan suhanc- korban levők voltak — nem ismerték ugyan fel a házbeliek, de a nyomozás mégis sikert ígér, mert most több gyanus egyén ellen fo- lyik a vizsgálat, kik úgy látszik egykép luda- sok a mostanában gyakrabban megkísérlett és sok helyütt eredménnyel is véghezvitt csirke- lopások ügyében.

— **(Eltűnt aggastyán.)** Egy öreg, hatvanéves embert keresnek most hozzátar- tozói. Az aggastyán folyton betegeskedett mos- tanában s szegény, napszámból élő családjának bizony csak nyűg volt a nyakán. Bár nem éreztették ezt vele, mégis tudta és többször emlegette, hogy megunta az életét. Tegnap délután szokása szerint átnézett a szomszédba, honnan azonban nem ment haza, hanem más- felé vette az útját. Hogy hová, azt még ma sem tudják hozzátartozói s nem lehetetlen, hogy az életunt öreg valahol öngyilkosságot követett el. Egyelőre azonban még biznak abban, hogy élve találják fel a megindított nyomozás segítségével.

— **(Vérengző ökör.)** Szilas-pusztán nagy veszedelmet okozott egy megvadult ökör, mely elszabadulván az istállóból, végigszágul- dott a munkások között s egy asszonyt fel- lökött, aztán pedig egy kis fiút tiport el, a ki fején sérült meg súlyosan. Végül *Sztropkó* Ja- kab béres állt a megvadult ökör elé, a kinek a karját hasította az fel a szarvával, de bár a legény vére csurogni kezdett is, nem vesz- tette el bátorságát, hanem óriási erőfeszítéssel mindaddig fogva tartotta a dühös állatot, míg segítségére nem siettek és meg nem kötözték a vérengző ökröt.

— **(A szabad kőműves.)** Tegnap este nagy ribilliót okozott a Jókai-téren egy kőműveslegény, aki a beszédett szesz hatása alatt mindenkivel rakoncátlanokodni kezdett, kiabálván, hogy neki senki sem parancsol, mert ő szabad kőműves. A rendőrségnek kel- lett közbelépni, hogy a rakoncátlan ember lecsillapodjék s bár szabad kőművesnek ne- vezte magát, mégis bevitték a kóterba, hol reggelig fogva tartották. Ekkorra kialudta a fejéből a mánort úgy, hogy ki lehetett hall-

gatni, miután szabadon bocsájtották ugyan, de előbb közsend elleni kihágás miatt a nya- kába sóztak egy kis birságot,

— **(A város gazdasági bizott- sága)** ma délután *Herbert* János, gazdasági tanácsos elnöklete alatt ülést tartott, hogy a folyó ügyeket elintézzék. A Rókusi vadvizárok kikövezésével *Klein* Dávid bizatott meg; a munka foganatosítása előtt azonban a Ka- szárnya-utca 16. szám alatt levő két ház le- bontandó, melyek megvétele, illetve kisajáti- tását ajánlja a bizottság a közgyűlésnek. A tulajdonossal folytatandó tárgyalásokra bizott- ságot is küldtek ki ez ügyben. A budai kül- városi ovoda részére *Burghardt* Károly felső- vámház-utcai házának 6800 frtért való meg- vétele ajánlja a bizottság a közgyűlésnek. *Eizer* János kérelmére elhatározták, hogy a szigeti külvárosi legelőhöz vezető ut ezentul jobb karban tartassék s megkeresik a katonai parancsnokságot, hogy a gyakorló téren ha árkokat ásat a földet ne az utra hányassa, mint eddig. A volt lövöldében a városi fais- kola felállítását javasolja a bizottság. Végül *Angszter* Józsefnek a Kálvária-templomban új orgona felállítása iránti ajánlata véleményezés végett szintén egy bizottságnak kiadtván, az ülés véget ért.

— **(Paprika-dráma.)** Tegnap este egyik szigetkülvárosi kis utcában érdekes látványosság volt a lakóknak. Két asszony meg egy férfi veszekedtek az egyik ház udva- rán, honnan az ember az asszonyokat az ut- cára kergette ki. És ott egy botot fogott rá- juk, hogy azzal is megismertesse őket; de a két asszony egyszerre csak a szoknyája zse- bébe kapott és onnan egy-egy marék papri- kát vágta a már-már győztes ellenfél szeméi közé. A megpaprikázott férfi eszeveszetten rohant előlük be a házba s utána ők is s így a spektakulum véget ért, diadalt szerez- vén a paprikát szóró asszonyoknak.

— **(Leesett a gyorsvonatról.)** Klein Antal budapesti távirász magánügyben Pozsonyban járt. Este, a bécsi gyorsvonattal akart vissza utazni, de utközben nagy sze- rencsétlenség érte. Klein ugyanis a póstkoc- sibán utazott és Udvard állomás előtt kinyi- totta ajtaját, hogy kinézzen, de elvesztette az egyensúlyt és kibukott a kocsiból. A szeren- csétlen ember a vasuti töltésre esett, s oly zuzódásokat szenvedett, hogy azonnal meg- halt.

— **(A csaba - balassa-gyarmati vonal új beosztása.)** Julius hó elsejétől a Budapest balparti üzletvezetőségtől a mis- kolci üzletvezetőséghez lett beosztva a csaba- balassa-gyarmati vasutvonal.

— **(Egy vonatvezető ünneplése.)** Az inaszói bányatelep altisztjei és vasuti al- kalmazottai szép ünneplésben részesítették *Zóhrer* József vonatvezetőt abból az alkalom- ból, hogy most töltötte be 25-ik szolgálati évét. A banketten *Tóth* Sebestyén vasuti fel- ügyelő éltette az érdemekben gazdag ünne- peltet.

— **(Férj és feleség.)** A nóta is ezt mondja: úgy kell annak lenni, mindegyik esa- ládban kell egy rossznak lenni. Hanem az már furcsa, mikor egy két-tagu családban két rossz van, mikor a férj is lop, meg a feleség is. A legkülönösebb pedig, hogy mindakettő

külön üzte mesterségét, függetlenül a másik- tól, de a véletlen összehozta őket — a börtönben. A férj is külön lopkodott, a feleség is, de a napokban, mintha a sors keze vezette volna őket, találkoztak lopás közben. A szom- szédjuk könnyelműen nyitva hagyogatta éjsza- kára is a lakását, maga meg eljárógatott, isten tudja, mi után . . . A nyitvahagyott lakásban jó préda kínálkozott s egyszer csak ott ta- lálja magát a feleség a férjével szemben, amint az is éppen pakkol. Együtt aztán elemeltek vagy 60 frt ára ruhaneműt, de rajtavesztettek. S bár külön utakon járták a bűn ösvényét, egy helyre kerültek mind a ketten, a — börtönbe.

— **(Mikor a pénz beszélni ta- nit.)** Beállit a napokban egy néma koldus valami jókedvű gazdag urhoz. A koldus szó nél- kül, persze mély hajlongások között zsebébe nyul s egy írást ad át az urnak, melyben ala- mizsnáért könyörög. A gazdag ur elolvassa a kérvényt s egy ezüst forintot ad a koldus- nak, melyből ötven krajcárt visszakért. A koldus megforgatja az ezüst forintost, nézeget erre is, arra is, végre egészen önfeledten megszólal: »Hát még ráfizessek az urnak azért, hogy én koldus vagyok. Hiszen ez a forint — hamis. Nem ér egy fabatkát se!« »No persze, hogy hamis — szól az ur ne- vetve — ép úgy, mint a maga némasága. — Alászolgája!« A koldus néma megvetéssel nézte végig a jó kedvű urat s odább állott szerencsét próbálni.

— **(Elmezavar.)** Geissl századoson, a 44-ik gyalogezred egyik derék tisztjén, Kapos- várott pár nap óta elmezavar tüneteit észlel- ték s gyógykezelés végett Budapestre vitték fel. A mivel és rokonszenves katonatiszt sorsa iránt általános a részvét Kaposváron a polgári körökben is. Geissl kapitány gyenge testalkatu ember levén, lehet, hogy a fárasztó gyakor- latok okozták baját; remélik is, hogy a kellő gyógykezelés, főképp pedig a pihenés vissza fogja adni egészségét.

— **(Játék a halállal.)** Léleksza- kadva jönnek segítségért a rendőrségre, ketten is rohantak be egyszerre az inspekcióshoz,

— Segítség! Segítség. Jaj! jaj! Megölte magát! Segítség!

A rendőrbiztos kocsira ül, szalad az orvosért s hajtat löhalálában a veszedelem helyére.

— Hol a baj? Ki ölte meg magát?

— A kisasszony! — mutat a megré- múlt háznép egy meglehetősen hajlottkoru hölgyre, ki vidáman dalolt valami régi-régi nótát . . .

— A kisasszony?

— Én? kérdi a hölgy meglepetve. — Oh, semmi, semmi, csak egy kis tréfa volt, a mint különben látni méltóztatik, jól érzem már magamat . . .

A tréfa pedig veszedelmes volt egy kicsit s méltán ejtette rémületbe a háznépet. A hajlottkoru kisasszony látogatóba jött rokonai- hoz s diskurzus közben hirtelen felkap egy konyhakést s belevágja a nyakába. A ház- beliek megrémültek a »tréfán«, de a kisas- szonynak csakugyan nem esett nagyobb baja, minthogy pár centiméternyire felhasította nyaka

alatt a bőrt. Az orvos megnézi a sebet, a rendőrbiztos pedig vallatára veszi.

— És miért akarta magát megszúrni?

— Hogy más meg ne szúrjon!

Ez ugyan nagyon rejtélyes és furcsa felelet, de világosabbat belőle kivenni nem lehetett és egészen hasonlít is hozzá. A vén kiasszony egyedül lakik egy házban s ábrándozva a múlt emlékein, vagy mint ebben az esetben is, némileg a szesz hatása alatt, az öntudatlan mámorban, szokott ilyen furcsa dolgokat elkövetni. Pedig valamikor szebb időköt élt, előkelő családból származik és messze vidéken híres volt a szépségéről . . .

— (**Forgószél és békaeső**.) Különböző irányból összeverődő szelek alkotják az ugynevezett forgószelet; s mert egyikök sem enged a másiknak, általánosan ismeretes a körbenforgása; maga a középpont is bámulatos gyorsan száguld tova, felsőrése láthatóan, csavaralakulag mindig fölfelé tör a ritkább levegőbe az alul levő erő nyomásának következtében, mely a szó szoros értelmében a földet söpri. Az ilyen forgótölcsér középpontja légüresen marad s ezen oknál fogva — erejéhez képest — magához vonja s sebességgel viszi a helyéből elmozdítható különböző tárgyakat. Nemcsak háztetőt s kutágast, hanem sokszor teljes erejökben levő élőfákat is kicsavar gyökerestül s néha a szomszéd község határában dobja le. Ha a sik tengeren avagy kisebb tavak felett száguld az ilyen forgószél, amint a szárazföldön a port a nehezebb tárgyakkal, úgy a tengerből, esetleg a tavakból

a vizet a benne levő halakkal s békákkal együtt magával ragadja s több mértföldön keresztül tovább viszi, amíg meg nem semmisül. 1864-ben Baranyamegyében Keő község határában s a szomszéd községekben borzalmas orkán dühöngött, amelynek az volt a különösége, hogy esőt alig hozott, ellenben több mint egy órán keresztül záporként szórta le a békát. Napokon keresztül, aki csak kezét emelhette, az apró, vörösfoltu békák agyonverésével volt elfoglalva, melyek nemcsak az udvart, hanem a bezárt kamrát, pincét, sőt a szobát is teljesen ellepték.

Törvényszék.

§ **Céltétvesztett lövés.** Waldner Soma belecskai bérlő múlt évi január 21-én délután 4 és fél órakor a budapest-pécsi vonal mellett Görböl-Belecska határában kedvtelésből varjakra, vagy mint panaszos állítja, foglyokra vadászott. Egyik lövése azonban céltétvesztett és varju helyett Plató egyik két lábu tollatlan madarát, a pályatesten havat hánzó Balogh Izidor pincehelyi munkást találta, kinek egy pár serét a combjába furódott. Súlyos testi sértés vétsége miatt állott ezért a törvényszék előtt Waldner Soma, a törvényszék azonban kegyelmes volt hozzá, a mennyiben csak 10 frt fő és 5 frt mellékbüntetésre ítélte.

§ **Brutális udvarló.** Akszt Márta diósberényi hajadon Högyészre állt be szolgálatba. Högyészre iparkodott hát, csak úgy gyalog-

szerrel, mikor Reici György bérkocsis az uton beérte. A leány felkérérdkedett a kocsira, a legény pedig kapva az alkalmon, felültette. A Horgas dülönél azonban már gonosz szándék érlelődött meg a legényben. A leány azonban nem volt hajlandó vámot fizetni a kocsi kázásért, védekezett hát, a mint csak tudott, kézzel-lábbal és pedig oly erélyesen, hogy a legény gyanus szándéka kudarcot vallott. A leány ott is hagyta a veszedelmes udvarlót és visszagyalogolt Diós-Berénybe. Így adta elő az esetet a jóképű Akszt Márta a végtárgyaláson, az udvarló azonban makacsul tagadott mindent. Annyit ismer csak be, hogy kocsis szokás szerint tréfálkozott a leánnyal. Mint-hogy pedig panaszosnak egy szál tanuja sem volt, vádlottat a törvényszék fölmentette.

§ **Elítélt plébános.** Fekete Gergely, zsidó kath. plébános, midőn egy házaspár az állami anyakönyvi hivatalban megkötött házasság után átment a zsidó kath. templomba, hogy házasságukat egyháziilag is megáldassák, a plébános a házasságot és násznépüket az oltár előtt szavakkal illette: »pizkos helyen, az anyakönyvvezető előtt, bepizkoltatok virágaitokat, azokkal tehát az Ur oltára elé nem járulhattok«, majd utasította őket, hogy a vőlegény és násznagyok bokrétaikat rakják le s csak miután a nevezettek ezen parancsát teljesítették, eskette meg a házasságot, a násznépet azonban, a két násznagy kivételével, mivel az anyakönyvi hivatalba felvirágozva mentek, az egyházi szertartáshoz nem bocsájtotta, hanem a tem-

rabszolgaság jelképeül, jeléül annak, hogy oda viheti, hova kedve tartja. A nő a porba tiporva kigyó módjára, szétzaggathatatlan bilincseivel, szerelmet hazudó szemének békoival és édes szavainak behizelgő hangjával fordul most a férfi elé és lerántja őt a fékezetlen rút szenvedély, az elsatnyító bujaság örvényébe.

A rómaiaknál egészben véve jobb volt a nő helyzete, mint a görögöknél, nem voltak annyira elzárva a külvilágtól, résztvehettek férfi társaságokban, szabadon járhattak-kelhetek, erkölcsi érzékük visszatartotta őket a kicsapongó élettől, és erkölcsösség volt legfőbb diszük. A nő vagyona a nőé. A házasság az ideális házasság. Eleinte eladhatta a férj a nejét, mint rabszolgát, de már a híres jogvélemény, hogy »pater est, quem iustae nuptiae demonstrant« haladást mutat; lassanként több és több jogot szereznek a nők, míg nem templomot állítanak Flóranak, napirenden a válás, kezdete a szerzett jogaikkal való visszaélésnek.

Némely nők, hazafias tetteik miatt, mint közbenjárók a rómaiak és sabinok közt, Róma megmentése Veturia által, a kincsek, ékszerök feláldozása, midőn a gallok Rómát elfoglalták — a senatus nagy engedményeket ad a nőknek: a nő tanúságot tehet a bíróság előtt, mitöbb, panaszosként is felléphet.

Karthagó és Korinthus elfoglalása után a növekvő gazdagság, az ázsiai fényűzés utánzása, a római államvallás hanyatlásával beállott vallástalanság, különösen pedig a polgárháborúk nyomában járó féktelenség és rakoncátlanság szomorú befolyással voltak a római nő családi életére. A házasság érdekházassággá süllyedt, a szerelemnek semmi köze sem volt hozzá többé. Házasságnál a

emelte a sok gyermek, sőt azt, ki férjének fiugyermeget szült, — kétszeres becsben tartották a meddő asszony fölött.

Az egyiptomi nők Herodotus szerint a külvilágban mindenütt megfordultak, adás-vevés, csere-bere jövedelmi forrássá lett kezükben és míg ők így mozogtak a világ zajában, férjeik addig otthon szöttek-fontak. De Herodotus ezen tudósítása valószínűleg csak az alárendelt sorsu nőkről áll, míg az előkelők kizárólag csak férjeik szolgálatára álltak, — a háztartás egészen szolgálókra levén bizva.

Görögországban a legrégebb időben a nők sorsa keveset különbözött a rabokétól. Vétel vagy rablás által szereztettek meg és többen osztottak uruknak kegyében. Otthon a gynäkeion volt tartzkodásuk helye, honnan csak nagy ritkán távozhattak sűrűen elfátyolozva és uruk egy hű szolgálója kíséretében; ennél is nagyobb volt az ellenőrzés a szüzeknél. Homér idejében a nők előnyére változnak a körülmények, közeledés jött létre a férj és nő között és ehhez képest a külső helyzet is jelentékenyen módosul. A nőnek már szabad a bemenet a férfi termébe, az étkezésnél férje mellett foglalhat helyet, vállalási és ünnepélyes körmenetekben is részt vehet. Közönséges foglalatosságaik — miket az atheni szüzek zárkózott élete mellett csak magában a házasságban lehetett megtanulnia — a házi rend föntartása és vezetésére vonatkoztak, további feladatuk volt a gyermekeknek nevelése, a szövés-fonás, míg a durvább munkákat a szolgálók végezték. Főokul arra nézve, hogy a nők állapota megjavult, ama körülmény tekintendő, hogy a nő nem volt többé rablás, adás-vevés által szerzett jószág, hanem

plomból a sekrestyébe küldte. A plébánost a bíróság a házasság jogintézménye elleni izgatás vétsége miatt négy napi államfogházra és behajthatatlanság esetén további egy napi államfogházra átváltoztatandó 10 forint pénzbüntetésre ítélte. Ezen ítéletet a pécsi kir. ítélőtábla és most a budapesti kir. Curia is kelybenhagyta.

§ **Tömeggondnok helyettesítés.** *Grossmann* Katalin, bolmányi lakosnő csődügyében *Narancsik* Károly dr., helyettesgondnokul kirendelt dárdai ügyvéd e kirendelés alól magát felmentetni kérvén, helyébe a pécsi kir. törvényszék, mint csődbíróság *Péchy* Károly dr. dárdai ügyvédet rendelte ki helyettes tömeggondnoknak.

Közgazdaság.

□ **Az aratás.** Megyénkben a tavaszi és őszi árpa már a legtöbb helyen le van aratva. A tavaszi árpa színre nézve, az őszi árpa sulyra nézve eléggé kielégítő, a mennyiség azonban kevésbé, úgy, hogy egy tizenhárom kévés kereszt átlag véve nem ad többet, mint öt nyolcadát, holott múlt évben hét-nyolcat is adott. A rozst is learatták már, de nyomtatása még nem kezdődött. A rozst virágzása alatt gyakori esőzés érte, mely annyira hátrányos volt a szemképződésre, hogy a rozst idején terményeink között a legutolsó helyen áll. A gyakori viharok egészen megrongálták és igen sok az apadt és szorult szemű. A buza ara-

tása is kezdetét vette. A fensikon és hegyoldalon levő táblák eléggé kielégítő, némely helyen nagyon jók, míg az aljban levő táblák többnyire romlottak. A zab áll még a legjobban és előreláthatólag ez fogja a legjobb termést hozni. A kukorica szintén jól fejlődik. Teljes képet még nem nyerhetünk az eredményről, de annyi bizonyos, hogy az idei aratás jóval mögötte áll a múlt évének. — Pincehelyen és vidékén a szeles időjárás és a rozsdá a gabonafélékben sok kárt okozott. Itt-ott a cecidonia is pusztított a búzában. Az egyes hozamok búzából és rozsból 5—6, árpából 7—7.5 mmázsára rugnak. Zab eddig a legjobban áll, holdankint 7—8 mmázsát ígér. A tengeriben a drótféreg okozott nagyobb kárt, a burgonya eddig szépen fejlődik s kifogástalan. Takarmánytermés kielégítő s jó minőségű. Szőlő jól mutatkozik, gyümölcs kevés lesz.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése július 21-én. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A sablonos elnöki bejelentések után, telt pad-sorok és telt karzat előtt *Bánffy* Dezső báró miniszterelnök ismétli tegnapi javaslatát, mely szerint a Ház ülései délután 3 óráig volnának kiterjesztendők.

Kossuth Ferenc állott föl elsőnek a javaslat ellen. Azzal kezdte, hogy a többség kötelességét teljesítette, midőn bebizonyította,

hogy a hazánkat mélyen károsító osztrák érdekek javaslatok hatalmas ellenállásra találnak. A kiegyezési tárgyalások küszöbén egy hazafias kormánynak e fölött örülnie kellene. Kormányunk e helyett erőszakhoz nyúl. Ez a mostani indítvány az erőszakosságok első lánc-szeme, melynek a vége klotúr. A meghosszabbított tanácskozásokra vonatkozó miniszterelnöki indítványt tehát nem fogadja el.

Apponyi Albert gróf szerint a többség és kisebbség között erkölcsi kontaktusnak kellene lenni, a mely midőn megszűnik, a parlamentarizmus üres formasággá süllyed. Ne akarja tehát a kormánypárt az igazi parlamentarizmust megsemmisíteni, hogy ily módon csakis a parlamenti mechanizmus érvényesüljön. Egyesüljünk a sajtószabadság megvédésében, mondjanak le a tuloldalalon a közszabadság megcsontításáról, akkor az ellenzék is megszünteti akcióját.

Tisza István gróf támadja az ellenzék akcióját. *Apponyi* alkut ajánlott, de ennek elfogadása feltétlen megadás lenne a többségre nézve. Fontolja meg az ellenzék kötelességét, mert az ellenzék lesz felelős a következményekért, midőn annak vezérei is elítélik az obstrukciót.

Apponyi Albert gróf a maga személyére nézve büszkén vallja, hogy teljesen szolidáris az ellenzék eddigi magatartásával. (Lelkes eljenzés és taps.)

Kossuth Ferenc ugyanezt jelenti ki. Ezután

Sima Ferenc határozati javaslatot nyújt

saját tudtával és beleegyezésével adatott át férjének megfelelő hozomány kíséretében. — Spártában, ahol a férjnek a házhoz kevesebb köze volt, a nők állása szabadabb, házi uralmuk általában elismert volt. Athénben ellenben a férfit tekintették a ház urának és parancsoló fejének — de azon fokban amint az atheni nők nagyobb és nagyobb szabadságra jutottak, mindinkább nagyobbodó erkölcsi hanyatlás fogta el őket, mely nagyobbodás a pelloponezusi háború idejében, mikor már a politikába is bevegyülnek, tetőpontját éri el Nagy Sándor halála után, mikor az elpuhult férfi az államügyektől visszavonul, hogy kéjelegjen a nővel, mikor az unalom, pazarlás és fényűzés jutnak uralomra.

A görög nők közül, főleg *Lykurgos* törvénykozása óta kimagaslottak a spártaiak. Az ifjak módjára Spártában a leányoknak is gyakorolni kellett a futást, gerely és diskoszajítást, a vadászatot és testgyakorlatot. — E nevelésnek tulajdonítandó, hogy a spártai nőket nyersekknek, rátartóknak, büszkéknak tekintették, bár másrészt ezen edzett nevelésnek köszönhető az is, hogy a rendetlen vágyak iránt való hajlamuk gyöngített és a kebelükben korán kifejtett becsületérzés tullelte szellemüket az érzékiségén. Minthogy a spártai nők idegenekkel éppen nem közlekedtek, minthogy ezeket az országban meg sem tűrték, épp oly kevés alkalmuk volt a finomdásra, mint az elcsábításra. Ez *Lykurgos* törvényeinek jó oldala, másrésztől azonban ugyanez a törvények által maga *Lykurgos* kiöli a leányokból a szemérmességet; megfosztja az asszonyokat szüzies életüktől, mikor a férjes nők kikölcsönzését megengedi, e mellett is törvényeiben oly jogokat biztosít a nőknek, hogy mibelyt törvényei

szelleme a szolgálólag betartott formák keretéből elszállt, éppen ezzel vetette meg alapját a lábrakapott iszonyu erkölcstelenségnek.

Solon is meghozza a maga törvényeit, a legszigorubb intézkedéseket, melyek mind a házassági hűség megtartását, az erkölcsösséget és a polgári erények emelését célozzák. De a törvény szigora dacára a *Penelopok* és *Andromachek* száma még sem szaporodik annyira, mint a hetaeráké. Ezek szabadon járva-keelve nagyobb foku műveltségre tesznek szert, mit a gynäceakba bezárt és a külvilágtól elzárt leányok; tetszetős modoruk, szellemességük, testi épségük megbűvölték a férfiakat, elszállatták mög a bölcsék komolyságát is, a miért a görögök szenvedélyesen hódoltak nekik és majdnem istenítették őket. *Laist* és *Phyrnét* a költők örökítették meg, *Pythionice*-nek *Harpalus* által készített szobra Athén díszét képezte.

Az a Görögország az, mely remek műveivel, bölcsészeti szellemhatalmával, mint legelső folyt be az ember kiképzésére: hol a nők nagy tiszteletben állottak, hol rajongtak a szép iránt és hol már vallási okokból is ki volt zárva a szép nem iránti despotismus.

Az az állam, mely egy elszöktetett nő miatt harcol és *Helena* miatt tíz évig ostromolja *Tróját*, azt az államot saját leányai teszik tönkre, kik elbuktak, kik a legmélyebb gyalázat és szégyen mocsarába süllyedtek: A phoeniciai *Venus*, kinek bálványozása *Cyprusban* *Cytherában* és *Corinthusban* virágzott, a hazug jós-ige papnői *Delphiben* és *Dodonában*.

A férfi önkénye egykor csak keresztül lyukasztotta a nő ajkát orrát és aranykarikát akasztott azokba a

be, mely szerint a kormányelnök javaslata elutasították és Bánffy-nak, valamint az egész kormánynak bizalmatlanságot szavazzanak.

Az ülés az ellenzék harci kedve mellett nagy zajjal ért véget a rendes időben, d. u. 2 órakor, mely után Bánffy b. az ellenzék vezető férfiival konferált a Ház miniszteri szobájában a kibontakozás iránt, azonban — mint a hírek kiszivárogtak — minden siker nélkül. Heves, elkeseredett parlamenti küzdelemre van kilátás.

TÁVIRATOK.

— **Munkások védelme.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az angol felsőház másodszori olvasásában elfogadta a munkásoknak baleseteknél való kártalanításáról szóló törvényjavaslatot.

— **Lassu béketárgyalások.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Mivel Törökország eddig nem fogadta el a nagyhatalmak katonai attaséitól megállapított stratégiai határvonalat, a nagykövetek és Tevfik basa közt folyó tárgyalások egyelőre fölfüggesztettek. A nagykövetek kormányaikhoz jelentéseket küldöttek, a további intézkedéseket ekként reájuk bízván. Az ügy tehát most a kabinetek kezében van. Különb mint hirlik, a ma tartott török minisztertanács megszeppent elhatározásától és utólag elfogadta a kijelölt határvonalat.

— **Szerb egyházi kongresszus.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A karlócai szerb egyházi kongresszus radikálisai biztosra veszik, hogy Brankovits patriárka, akit gyűlölnék, beadja lemondását és kolostorba vonul, ha a kongresszus meddő maradna.

— **Megszüntetett vikáriátus.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A budapesti érseki vikáriátust, mint teljesen feleslegest, megszüntették. Amugy is a hercegprimás maga végzi a legfontosabb funkciókat, s csupán a bérmlásért és harangszentelésért érseki helynökséget fentartani felesleges.

— **Sikkasztó elöljáróság.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Zsolna község pénztárából az elöljárók 30.000 frtot elsikkasztottak. A regálebevételekről szóló könyvek négy évről hiányoznak, ami sok ezer forintnyi kár megállapítását lehetlenné teszi. Adamica pénztárost s Hrabovec bírót felfüggesztették. A vizsgálatot Szalavszky Gyula főispán személyesen vezeti.

— **Megszüntetett szállítási adó.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A kormány a Dunagózhajós társaság szállítási adóját eltörli, hogy ez által főképp a Vaskapu megnyitása után a forgalmat növelje.

— **Füredő király.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Sándor szerb király a szkupstina bezárása után Karlsbadba utazik.

Hirdetések.

Tan- és nevelő-intézet Rákos-Palotán.

Az intézet egy öt hold kiterjedésű parkban fekszik. Növendékek fölvételnek 4 elemi, 6 polgári, 8 gymnasiumi osztályba. **Az elemi, polgári és a négy alsó gymnasiumi osztályok a nyilvánosság jogával vannak felruházva.** A gymnasium négy felső osztályába járó tanulók is alapos oktatásban részesülnek és mint magántanulók egy nyilvános főgymnasiumban tesznek vizsgát. A magyar-, német-, francia-, latin-nyelvek alapos tanítására különös súlyt fektetnek. A szellemi tehetségek fejlesztése mellett a **test edzésére** is kiváló gond fordítatik. Kitűnő tanerők. Alapos oktatás és gondos felügyelet. Erőt adó jó táplálék. Kitűnő viz. **A növelői díj mérsékelt.** Ismertetővel (programmal) és bővebb felvilágosítással szívesen szolgál **Rákos-Palotán** (Budapest szomszédságában. Vasuti-, posta- és távirat-állomás.)

Wagner Manó,
igazgató, intézet-tulajdonos.

3783. sz.

Tkvi 1897

Hirdetmény.

Baranyamegyében lévő, a mánfai körjegyzőséghez tartozó **Budafa, Jánosi és Pölöske** községeknek telekkönyvi betétei az 1886: XXIX. és az 1889: XXXVIII. t. cikkek értelmében elkészítettvén, és a nyilvánosságnak átadtván, ez azon felszólítással tétetik közzé, hogy

1. mindazok, akik az 1886: XXIX. t. cikk 15. és 17. §-ai alapján — ide értve e §-oknak az 1889: XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is. — valamint az 1889: XXXVIII. t. cikk 7. §-a alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket, azok pedig, akik valamely tehertétel átvitelének az 1886: XXIX. t. cz. 22. §-a, illetve az 1889: XXXVIII. t. cz. 15. §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, e végből keresetüket hat hónap alatt, vagyis az **1898. évi január hó 26-ik napjáig bezárólag** a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított keresetük annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886: XXIX. t. cz. 16. és 18. §-ai eseteiben — ide értve az utóbbi szakaszban az 1889: XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyeztetése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis **1898. évi január hó 26-ik napjáig bezárólag** a telekkönyvi hatósághoz benyújtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik a fentebbi 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogukat bármely irányban sértve vélik, az e tekintetbeni felszólalásukat tartalmazó kérvényeket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis az **1898. évi január hó 26-ik napjáig bezárólag** nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján, és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

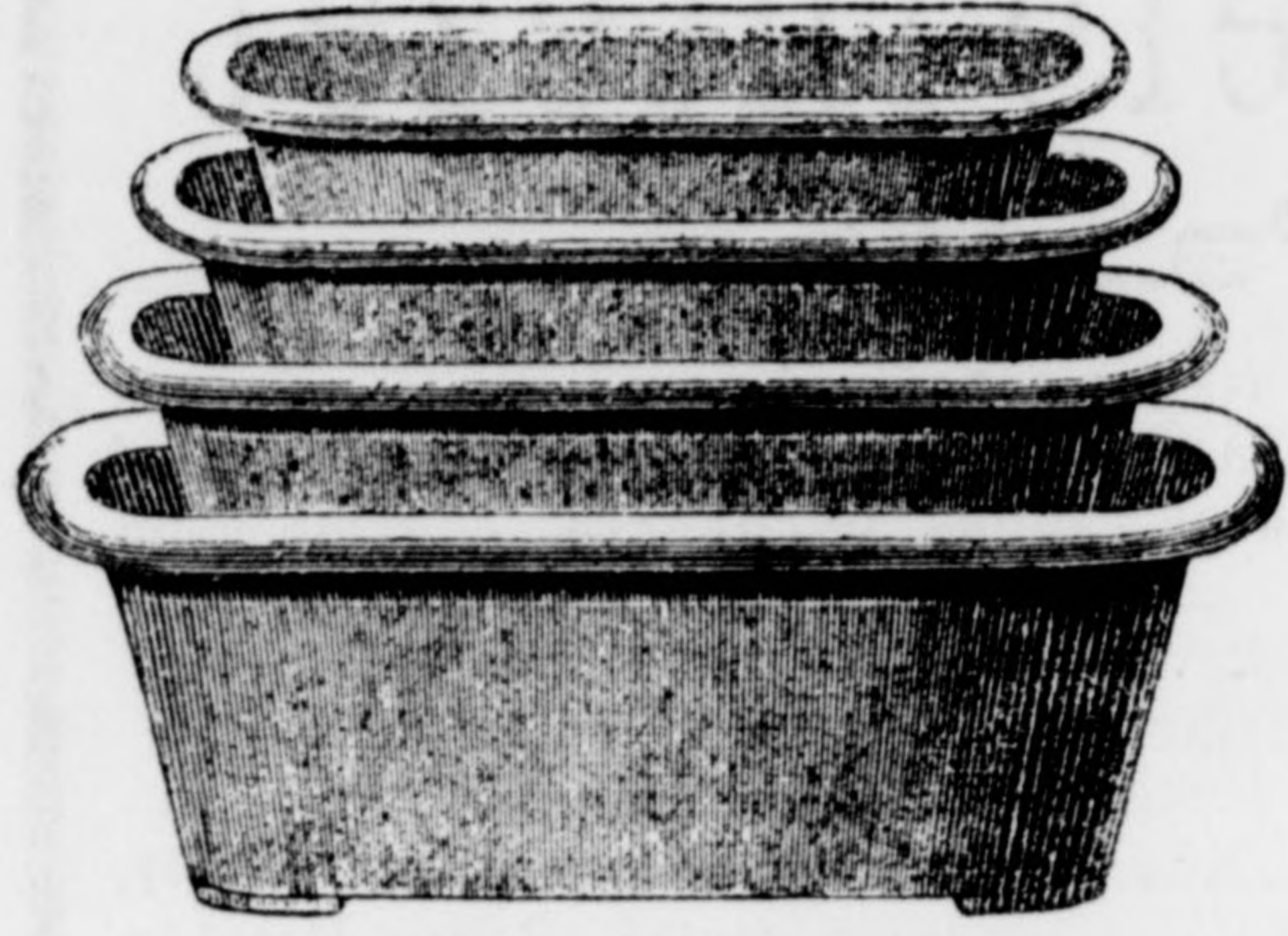
Együttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, — hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak — az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A sásdi kir. jbiróság mint tkvi hatóság 1897. évi június hó 10-én.

Warga Jenő
kir. aljárásbíró.

CSUKÁS ZOLTÁN épület-, horgany és mű-bádogos

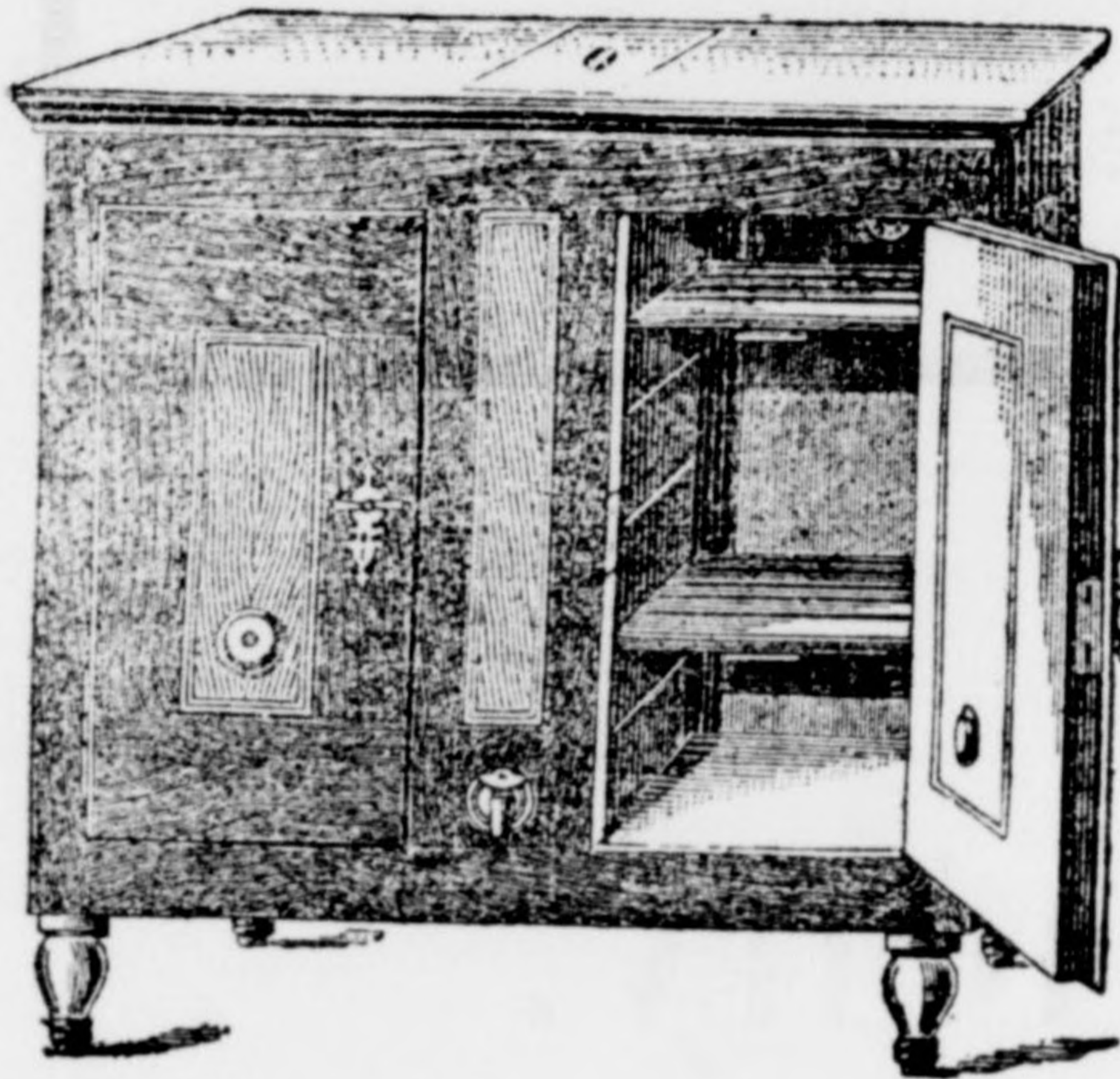
Pécsett, király-utca 28. szám, a „pánczéloshoz.”

Ajánlja saját készítményü
legjobb szerkezetü
jégszekrényeit,

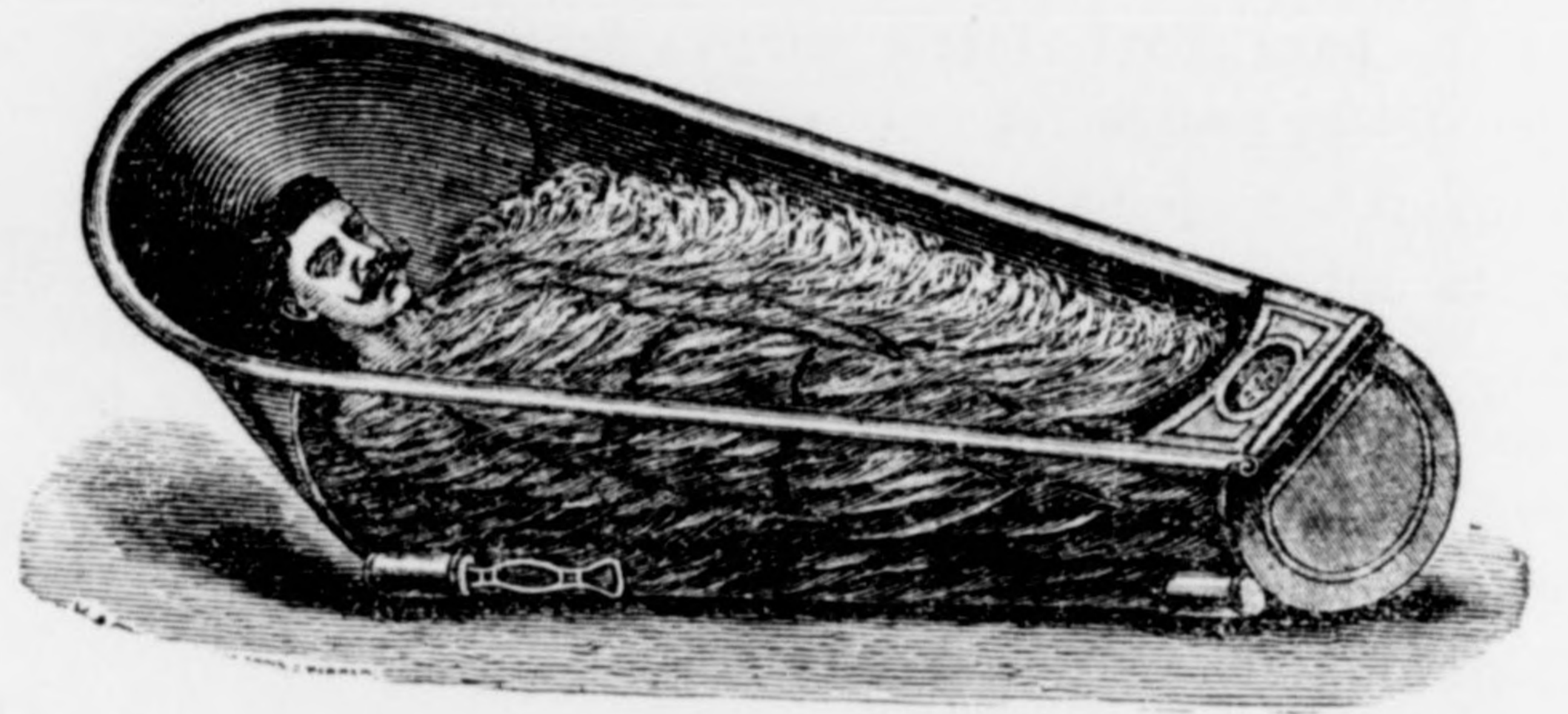
valamint erős

fürdőkádjaikat,
vizvezeték és fürdőberendezéseket,
szagtalan angol closettek
fölállítását, nagy vá-
lasztéku

konyha berendezéseit:

Tető- és toronyfedések,
tetőcsatornák és czink-
ornamentikai munkák,

csatorna- és bádogtető javítások és festések a legolcsóbb árak mellett elvállaltatnak
(Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.)

Ékszerész, órás és látszerész

Schönwald R.

Fenáll 1852. óta.

PÉCSETT.

Fenáll 1852. óta.

Legszébb brilláns és gyémánt ékszerek,
uri és női arany láncok,
legszébb és legfinomabb arany- és ezüst-órák,
ezüst evőkészletek és disztárgyak,
finom arany karláncok és jeggyűrűk,
uri és női gyűrűk.

Brilláns, opál, corall és granát nyakfüzérék,
francia salon, iroda és ébresztő-órák,
párisi látszövek, hő- és légsúlymérők,
legjobb arany, ezüst, állany és teknősbéka-sont
szemüvegek és orrcsüptetők, legfinomabb kristályüvegek és hegyjégecsekkel,
egyéb optikai cikkek főraktára.

Minden e szakba vágó javítások a legjobban készítettnek.

A tisztelt közönség különös figyelmét felhívom a következő valódi és legjobb francia és angol china-ezüstből készült

alkalmi ajándék-tárgyakra,

melyek meglepő csinos, tartós készítésök és jutányosan számított árak által kitűnnek:
Valódi és china-ezüsttel diszitett Fayence virág- és gyümölcs-tartókat, asztali állványok, gyertyatartók, gyümölcs és kenyér-kosarak, kávé-, thea és mocca-servicek, legujabb angol cognac-servicek rendkívül elegáns és tartós kivitelben, cukor-sze-lencék, dohány-dobozok, irókészletek, Sandwich-tálcák, evőkészletek, cukortartók, vajkészletek, serlegek, sörös poharak, sétabotok stb.

Vésnöki munkák praecisen készítettnek.

Egy tetszés szerinti monogramm étszerekben drbja . . . 20 kr.
Egy betű vésés 2 kr.
Cimeres pecsétnyomó 2 frt 50 kr.

Üzleti vagy egyéb pecsétnyomok tetszés szerinti
szöveggel és nagyságban 1 frt 50 kr.

A nálam vett tárgyaknál bármily monogramm vagy egyéb vésés nem számítatik fel.